

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

»ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК« излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду »Краљев трг« до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви »Полицијског Гласника« не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи погодно.

О ТРАГОВИМА

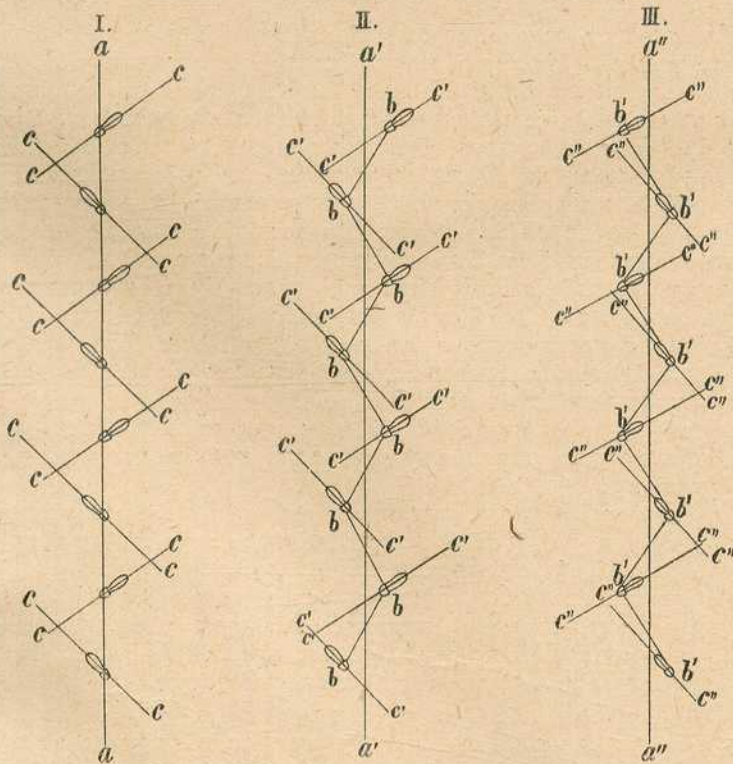
(ПАСТАВАК)

Г. О трагу на по се

За »траг« у опште везана су два појма: цео један низ стопа, које долазе једна за другом и свака поједина стопа. Кад се каже за некога, да је оставио траг у снегу, блату итд. ми већ замишљамо један низ стопа и тај низ називамо трагом. Да би нам ствар била јаснија, представићемо је сликом.

а) Слика хода

Под тим се разуме збир стопа, што их оставља човек, који иде по снегу, блату, прашини итд.

X. Мајер (Müllers „Archiv“ 1853) био је први, који је слику хода решио у њеним појединим линијама. Кад узмемо за наше питање најважније линије, налазимо:

1. Линија правца

т. ј. она линија, која показује правац, у коме има да ступа човек, који ходи у напред, (a a, a' a', a'' a'').

2. Линија хода

т. ј. она линија, која везује средишњу тачку сваког утиска од пете. Човек који иде нормално меће тачно ногу пред ногу, према томе је линија правца у исто време и линија хода, као што се то јасно види на слици под a a. Ако пета човека, који корача, не додирује линију правца, већ десна нога иде у десно, а лева у лево од линије правца, онда је линија хода изломљена (b b, на слици под II) и ход је кривудава, раскречен.

По геометрији, линија, која везује две тачке, кад је испреламана, дужа је но права. Према томе јасно је, да ће и пут, који се има прећи, бити дужи, ако је линија хода испреламана, као што се лепо види на слици под II. Осем тога велики део енергије употреби се за оно кретање у лево и у десно, те тако нестаје снаге за идење у напред. Али у овом II случају ноге газе куд и камо већи простор земљишта но у случају I, према томе базис је већи, даје више сигурности и тако долазимо до закључка, да по нацртаном обрасцу II иду људи, који више полагају на сигуран ход и према томе спорије стижу мети; дакле: морнари, који су навикнути да тако иду, за тим старе и дебеле особе, жене у другом стању, на послетку лица, која услед какве бољке не могу да ноге избацују право у напред, већ кривудају, нпр. људи, који су сломили кост или болују од улога итд. Супротно овоме дешава се, кад се десна нога спусти преко линије правца лево, а лева нога преко правца линије десно. И ту (слика под III) имамо изломљену линију (b' b'), али она се разликује од линије хода III у томе, што су код ове стопе окренуте у угао, а код оне су ван угла. Тај траг »изукрштани траг« врло се ретко налази и њега остављају обично леништине, вегматичне особе, које у ходу лево и десно климатају.

3. Стопална линија

Тако се зове она права линија, што је провучена кроз средину табана према линији правца (c c, c' c', c'' c''). Угао, што га линија правца и стопална линија чине, зове се стопалин угао; тај угао нам показује, како је неки човек ишао, да ли је ноге окретао више унутра или у страну. Да ли пак неки човек при ходу окреће ноге унутра или у страну, веома је важно знати при испитивању трага, јер је и то значајно обележје. Но за испитивање стопалиног угла потребан је један низ стопа, али у потребном случају може се извести приближан закључак и са две до три стопе. О стопалином углу може се рећи ово: Ми имамо по природи, као што то бар изгледа, ноге јако заврнуте у страну, пошто новорођена деца држе стопале прекрштене једну преко друге.

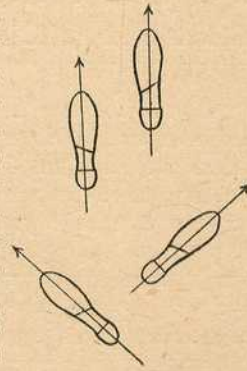
Значајно је да се то исто у разним књигама тврди и за одрасле, који се ухвате рукама и пусте тело да слободно и неусиљено виси. Веле, да и они тада стопале прекрсте, тј. да нпр. табан десне стопале лежи на леђима леве стопале, и да се пете окрену у страну, а прсти унутра. Ја сам тај покушај чинио на више људи и молио сам двојицу учитеља гимнастике, те су и они чинили огледе на неких стотину ученика (којима није казано, шта се тиме хоће): па ни један једини није стопале укрестио, док је о алкама на рукама неусиљено висио. Сви су држали стопале или усправно или за свим мало у страну, а падало је у очи да је често једна нога стајала више у страну но друга.

Према томе може се рећи, да човек, ваљда услед лежања зачетка у материној утроби, у почетку нагиње, да ноге окреће унутра, али да се та наклоност под нормалним приликама губи те да се више не може сматрати као природна. Како ће чије ноге доцније бити, зависи од разних околности. Разуме се да је ту природа најмеродавнија. Цела конструкција ноге, облик зглавака, нарочито зглавка у боку, има знатна утицаја на положај стопале. То можемо опазити на људима, који једну ногу више окрећу у страну но другу. Тако што видећете највише

код женских, и то код девојака, које нису са свим развијене; оне ће вам причати, како осећају тешкоћу, па чак и бол у боку, кад хоће да стопалу, која више иде унутра, окрену у страну као и ону другу.

Исто тако од велике важности је склоп стопале. Нпр. особе с равним табанима окрећу увек ногу јако у страну. У осталом много стоји и до навике, као и навике из намере, кад човек тежи, да има „леп ход у страну.“

За напредовање у ходу стопалин угао је врло важан. Конструкција нашег колена и чланка таква је, да се они пресавијају без усиљавања само у једном правцу. Кад се дакле нога једновремено пресавије у колену и чланку, тада врх прстију, пета и колена остају у једној (вертикалној) равнини, или другим речма казано, кад би од колена повукли на ниже једну усправну, она би пала на врхове прстију а не ни лево ни десно. При ходу пресавијају се и колена и чланак и према већ њиховој споменутој конструкцији, цело тело мора према њима заузимати правац и у том правцу за време кретања остајати. Дакле тело ће при сваком кораку добити мах у оном правцу, који је означен линијом, што пролази кроз средину стопе, као што се то и на овој слици види: ако нога стоји право, онда унапред, а ако стоји у страну, онда десно или лево.

Пошто пак при ходу треба ићи *унапред*, онда је најкориснији мах, који се добија кад ноге стоје право. Кад су ноге окренуте косо, мах нема толике вредности, јер не иде у правцу хода, већ десно и лево. Према томе можемо још из далека на неком човеку познати, да ли окреће ноге у страну или не, јер тело човека, који стаје у страну, нагиње се некорисно час лево час десно у правцу стопала, док међутим човек који стаје право, не мора то да чини. Да се пак с таквим ходом у страну споро напредује, појмиће свак инстинктивно. Према томе човек, који ради, који нема времена ни снаге за расипање, који хоће да што даље стигне, мора да корача право, а човек, који има времена на расположењу, који може и доцније стићи куд жели, који хоће само да се прохода и не мари да ли се снага троши унапред, или у кривудању лево и десно, баца ноге у страну, што је узгред буди речено и „лепше.“ Дакле сад смо дошли до важна закључка, да траг стопала, које иду право, потиче од човека радничке класе, а стопе изврнуте у страну, лево и десно, од човека боље класе. Али то се не може свакад с поузданошћу тврдити. Што се тиче „нормалног,“ о томе је много расправљано — мислим, излишно. Америчанац Whitman*) хоће да докаже, да је са свим паралелни положај стопала „нормалан,“ и тако и нехотично нам се намеће питање, да ли он под „нормалним“ подразумева и оне ноге, које још нису употребљаване. О таквим ногама — нпр. код новорођенчета, богаља — не може бити ни говора, јер је нога за то, да се употребљава, а према њеном употребљавању изаћи ће и различито „нормално.“ (Наставиће се).

КАКВИХ ИМА ФАЛСИФИКОВАЊА ИСПРАВА **)

И КАКО СЕ ЗА ЊИХ САЗНАЈЕ?

Од М. П. Јовановића.

По који пут истражна власт има посла са исправом, о којој се вели да не може бити истинита, и ако се не види, или се бар лако не може да зна, шта је на њој фалсификовано. Да бисмо се ту помогли, ваља пре свега знати каквих има фалсификовања исправа.

Исправа се може *начинити* лажна, или се може истинита исправа преиначити, лажном *учинити*.

*) „Treatment of flat foot,“ Boston 1889.

**) Чланци ови, уз неке додатке, рађени су по скорашњој расправи Д-р Алберта Вајнгарта, судије у Дрезди, „О истрагама у фалсификовању исправа“, која се наслања на доста обилну светску литературу ове врсте; за тим по делу „Графологија“ од Цезара Ломброза у одељку који ће говорити о рукопису.

Лажну исправу хоће чешће да *начине* махом прости људи, н. пр. какво уверење или пасош, али се ни мало при том не труде да подражавају мнимог издавача исправе, рачунајући на то, да се, због хитње или што се показивање тих исправа сматра више као нека формалност, неће озбиљно ни загледати у исправу, него ће се одмах примити као истинита од стране онога коме се има да покаже.

Вешти фалсификатори ретко ће се кад дрзнути да *начине* лажну сву исправу. Ако се, пак, реше да и то учине, онда, по који пут, покажу у том право чудо. Тако, 1890. год. умре код Анжера у Француској неки господин де ла Бусинијер, који беше завештао своје имање сестрићу своје жене. Годину дана по том, не зна се управо како, нађе се пред судом новији тестаменат, којим умрли одређиваше себи за наследника неко друго лице. Рукопис је био са свим његов све до најмањих ситница, а и састав је одговарао његовим особинама, тако, да најславнији париски стручњаци у оцени рукописа једногласно потврдише: да је тестаменат истинит. Али истрага, на крају, даде као резултат: да је овај други тестаменат начинио неки Карпантије у Паризу. Он је, како сам признаваше пред истражним судом, продуковао велики број лажних рукописа и продавао, па тако и рукопис де ла Бусинијера. Радио је, при том, овако: добављао је прави рукопис, па га је умножавао, преносећи га најфинијим „блајвајсом“ (blanc d'argent) на прижуту хартију и фиксиралајући пренос мастилом, тога ради нарочито справљеним. Ако му је требало да има други какав текст, исецао би сав рукопис на поједина само писмена, и из њих, од чести фотографски умножавајући их, састављао текст који хоће. Поједина слова, којих не би имао никако, вешто би имитовао и уметао их. Тако је начинио и тај лажни тестаменат. Хемиским испитивањем показало се, да мастила брзо нестаје у једној киселини и да под њим остаје „блајвајс“.

Позната су фалсификовања Врен-Луке. Он је кроз више година продавао Мишлу Шаслу у Паризу, математичару европскога гласа, писма Блеза Паскала, којима се имало доказати, да закон гравитације није пронашао Њутн него Паскал. Принудио је Шасла да, уз та Паскалова писма, откупи још и велики број других, не хотећи продавати само поједине комаде; и тако Шасл купи све „ђутуре“, и не разбирајући ништа о писмима, која га не интересоваху. Но доцније се показа, да су сва писма, изузимајући једва стотину, фалсификована. Ту беше: пет писма Алкибијадових Периклу; писмо Јуде, којим исповедаше свој грех светој Магдалени; писмо Понтија Пилата Тиберију, којим исказиваше жаљење за смрт Исуса Христа!... И овај Врен-Лука, због фалсификовања својих, осуђен је 1869. год. у Паризу на две године тавнице.

Где је исправа *учињена* лажном, дакле код фалсификовања која су у преиначавању истинитих исправа, најчешћи су ови случајеви:

Преиначење цифара, кад се, н. пр., од 1 начини 4 или 7, или 8 од 2, или 6 и 9 од 0, или се дометне која цифра испред или иза кога броја, све махом у броју којим се сума означаје. Ако је сума и словима исписана, фалсификатор се по кашто и ту врло вешто помогне, нарочито ако сума у словима није везано исписана, него је у одвојеним, засебним речима. Исто тако чешће може да буде фалсификован и датум.

Преиначење речи. Вешти фалсификатори ту се довијају колико се год може да не падне у очи, те гледају да смисао измене тек се по којом цртицом, а према приликама и само променом знака интерпункције, у коме по неки пут и јесте сав смисао.

Дометање речи. Дометнути је став махом изнад или испод истинитога текста, а ретко између редова, јер тада пада у очи. У опште, домети су обичнији онде, где за њих у реду има места, ма то било и са стране, десно или лево, у ком случају фалсификатор испуњава и све остале врсте додавањем подесних, и ако иначе непотребних, речи, али тако, да се у читању текста не опази њихова излишност толико да би се примећавала каква бесмисленост, која би лако у том случају подсетила на учињено фалсификовање.

Фалсификовање брисањем појединих делова. Фалсификатор се ту служи механичким средствима, као ножем, гумом за радирање и др., или хемиским средствима. Да би прикрио места, која су радирањем отањчала, он по који пут уз противну страну налепи хартију или платно, бајаги да држи исправу да се не

би распала услед поцепаности, а по некад и каквим мазом превуче радирано место, да би прикрио недостатак маза хартије на истом месту. Од хемиских средстава за брисање појединих места, писмена или потеза, фалсификатор махом узима поглавито солну киселину, оксалну киселину, eau de Javelle.

Идвајање или сасецање појединих делова исправе и додавање других. Неки пут фалсификатор одсече потпис с неког писменог акта, па се тим одсеченим делом користи да начини лажну исправу, н. пр. да испише текст какве меничне обавезе. Било је примера да фалсификатори долазе до потписа, одсекавши из какве књиге ону чисту страну, на којој се чешће налази својеручно име онога чија је књига. Бизмарку је једном показан један ружичаст, златом опточен лист албума с његовим потписом, над којим другом руком беше исписана обавеза да плати 16.000 марака.

По некад фалсификатор одсеца делове с праве менице и лепи их за лажну. Један је одсекао с праве менице главу с акценом на њој, па прилепио уз другу меницу веће суме. Да би било теже приметити, начинио је прелом, преврио је меницу на самом месту налепљивања и с предње стране јако испревлачио потезима мастилом, тако, да се и према светлости једва могло прозрети налепљивање. Други је скинуо с истините менице анонж, на ком је било жира добрих кућа, и налепио на другу меницу.

Фалсификовања симпатичним мастилом. Фалсификатор по који пут употреби мастило, које истом после неког времена излази на видело, те тако може да му испадне за руком да се неко менично обавезе, дајући потпис н. пр. на 6 наполеона, како меница гласи у тренутку потписивања, а после тек излази цифрама назначена и словима исписана сума 600 наполеона. Но преваре овим путем нису тако опасне, јер оно што је симпатичним мастилом написано по правилу доста одступа у боји. По који пут се узима мастило, којег ће доцније *честати*. Али, по правилу, микроскопом ипак се могу приметити потези пера, а хемиским путем мастило се да и поново изазвати.

Остаје нам да, после овога, приступимо говору о томе: како се сазнаје и до уверења долази да је нека исправа фалсификована? (Наставиће се).

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

У нашем листу а у бр. 7. отштампана је пресуда суда општ. пожешке под Бр. 2982., по којој је поверилац одбијен од тражења за осуду и наплату дуга од мужа жене, која је дуг учинила, за оно време, од када је свога мужа напустила и од њега одвојено живела.

Ми смо ставили општ. писарима задатак, да нам одговоре, је ли ова пресуда правилно и на законским основима донешена.

Добили смо овакове одговоре.

Једни су зато, да је пресуда неправилно изречена са ових разлога:

Што тужени ничим не доказује, да је он објавио, да нико не сме његовој жени ма шта давати, а ово је требао учинити; Што овај дуг, за који се туженог жена задужује, није утрошен на луксузе, но је исти учињен за животне намирнице.

Што је § 920 грађ. закона погрешно примењен, с тога што се истим предвиђа малолетност жене за живота мужа јој, међутим у овом случају је ствар узела сасвим други вид, јер је жена била од мужа одвојена и у разводу брака, па како од мужа није имала никако издржање и помоћ, то је морала за своје одржање чинити дугове.

Према томе, када је се своме мужу, на продужење брачног живота вратила, овај је дужан и те њене трошкове, за одржање живота платити.

Други су зато, да је пресуда неправилна са ових разлога: Што је суд требао осудити Јелену а и мужа јој Милосаву на плаћање признатог дуга § 917 грађ. закона;

Што је Јелена овај дуг учинила, када је принуђена била, и када ју је муж Милосав најурио, јер Јелена у своме одговору није преко новина објавио. И када је Милосав примио жену на продужење брачног живота онда се има разумети да

је примио и обавезу из § 24 грађ. закона. Даље, да овде није случај из § 920. грађ. закона, јер задужити се нужде ради, није што и управа непокретног имања мужевљева.

Трећи су зато, да је пресуда неправилна са ових разлога:

Да је на првом месту тужба неправилна, јер је тужитељ истом требао тужити само жену Јелену, која је дуг и учинила, а не и мужа јој Милосаву, и зато је требала тужба бити од стране суда одбачена, а тужиоца упутити да онога који је дуг учинио и тужи, па га за тим по признању и осуди.

Четврти су зато, да је суд требао осудити Јелену на плаћање дуга, пошто је она исти и пред судом признала, а како ће се пресуда извршити то је сасвим друго питање.

Пети су зато, да је пресуда правилно и на закону основана, са оних истих разлога који су у пресуди изнесени, изнешећи и своје мишљење у следећем:

По § 920 грађ. закона, удата жена код мужа, нема своје искључиво право располагања на добра мужа свога ни док са њим заједно живи, а још мање, да га има када мужа напусти.

По § 109 грађ. закона муж се сматра као глава и старшина куће и своје породице и дужност је његова кућом и имањем савесно управљати а и своју супругу са потребама снабдевати, али само по могућности и под његовом управом.

Задужење није било са знањем и одобрењем мужевљевим, а нарочито то није могло ни бити, јер је Јелена одвојено од мужа живела, за шта је и тужилац знао, јер то у својој тужби означава и признаје.

Овако су задатак решили ови општински писари:

Миладин А. Пандуровић, писар општ. Ноћајске.

Велисав Маринковић, писар општ. Церовачке.

Петар Чавић, писар општ. Дубљанске,

Живко Павић, писар општ. Дубљанске,

Стеван Б. Илић, писар општ. В. Вошњачке.

Њихово решење је потпуно правилно и на закону основано, а остали су одговорили неправилно.

§ 920 грађ. закона огласио је жену за малолетну и забранио јој је руковање самостално, *и са својим имањем*, и онда лако се може доћи до претпоставке, да она има права руковати самостално, са имовином свога мужа, без његова одобрења, или му правити и дугове, које би он морао плаћати, а за које није ни знао.

Жена дакле без одобрења мужевљева, не сме ништа предузимати, и ако шта предузме, било у корист своју, било на штету, или вајду свога мужа, пред законима нема никакве важности, све дотле, докле на то и њен муж не пристане, и докле тај њен поступак не одобри.

Овако је за време добрих брачних односа, а када су исти поколебани, онда је још јасније, да се она не може на рачун свога мужа задуживати, нити је овај дужан њене дугове плаћати.

По § 109 грађ. закона означене су јасно дужности мужа, а по § 110 дужности супруге. Само у тим односима, муж је дужан, да одговара својим старешинским обавезама и дужностима, а кад га жена напусти од њега све те обавезе отпадају, и онда у таквом случају, долази вршење одредбе из § 108 грађ. закона са допуном од 6 фебруара 1857 год. Вбр. 212.

О каквому оглашавању преко новина за одбеглом женом, у закону нема ни речи, нити би је могло бити, јер би се тиме кварно и морал и чедност у народу. Жена може не послушати свога мужа и он је као добар старшина, да тај њен поступак прекори, али зато опет може бити после измирења и повратка у добре брачне односе.

Дакле, погрешно је мишљење оних, који хоће потеру за женом, путем новина. Тај пут не доноси користи, а најмање има законске важности у овом конкретном случају.

Дакле, баш када би се и узело да томе има места, тражење тих доказа лежи на тужиоцу а не на туженом. Онај који морао би подносити доказе конзисторијалног суда, да је поведен брачни спор, да је исти окончан на штету Милосављеву, да је Милосав своју жену својом кривицом отерао, и да га она није својевољно напустила, а све то овде не стоји, и онда сва она погрешна резонавања падају, те остаје чист и јасан захтев § 110 грађ. закона.

НЕВИНИ КРИВАЦ

ТРАГЕДИЈА ИЗ ЖИВОТА

I.

Никако нисам могао да појмим госпођу Лепосаву — још у детињству ми је изгледала чудновата. Сећам се лепо, док сам био гимназиста протрчио сам чешће са друговима мимо њених прозора: али она тада није обраћала своју пажњу на нас: и ако смо били њених година сматрала нас је за дечурлију.

А била је, што се каже, лепа као уписана. Са правилног и белог лица као да читаш жељу за задовољствима; када погледа својим великим а црним и несташним очима, трепавице ти се саме скупљају и падају на ниже и поглед се полако прикрада да уочи ону јамицу што се губи близу обних и једрих прсију.

Кад год би прошла поред нас, остављали би и игру и посао и погледали би за њом, ко из пуке радозналости, ко што је био очаран лепотом и вижљавошћу њеном.

Другарице, као што то није редак обичај, ужасно су је оговарале а када су с њом у друштву вазда су се лепо и другарски проводиле и разговарале. Укратко, она је још тада била весело, милокрвно, ђаволасто чељаде што може лако мозак да заврти а које воли да се нашали, да прави несташлуке а често по кога лакомисленог обожаваоца чак и за нос да повуче. Ал, бива, ко се ватром игра и сам се може да опрљи.

Родитељи су муку мучили с њом. Али тако је морало бити, јер је била јединче у кући — па коме да се угађа, ако неће њој. За то су јој у свему повлађивали, у свему попустили и кроз прете гледали. Може се рећи била је управо она заповедник у дому.

А кад јој умре отац она за кратко време заборави своје навике. Не прође ни пуна година дана, а она се поново јави у свет, исто онако чила и весела, ведро и раскалашна, лакомислена и каприциозна.

Другарице њене док је она, као лептир с цвета на цветак што лети, јурила од једног задовољства другоме, другарице њене пуштале су за њом једну по једну приповетку, које су често пута звониле доста чудновато. Наравно, то тако иде од уста до уста и промени свој првобитни облик: од невинне шале постане прича, од приче легенда, од ње скандал. Сутра се стара приповетка заборави или је потисне нова још занимљивија, која се опет све више дотерује. То се често обнављало: наш свет већином воли измишљене приповетке. Најпосле, о сваком се, по нешто „изнесе,“ а Лепосава је млада, живахна више но обично, мало раскалашна и богата — а шта се најпосле не тиче „шта ће свет све казати!“

Женско чељаде брзо, изненада се задовојчи. Срећни дани девојаштва њој су веома брзо пролазили са разноликим променама и доживљајима. Али ни у приповеткама није све лепо и углађено, није пријатно све и олако, а у животу увек се нађе по штошта што за дуже или краће време ускрати задовољства, што чело бригом набере, што поремети душевни мир и спокојство, што разбије сан и срећу помути... Узалуд се труди човек да преда заборава поступке своје — успомене горе у души, и обнављају се слике од којих душа и у поноћи преза и од којих се коса костреша.

И ако се Лепосава не би могла поредити са јунакињама из енглеских романа са крстом на прсима, она је била готова да се ода на авантуре, сличне онима што се само у машти или у романима јављају. Хтела је да бега у свет; хтела је да се посвети позоришту; чак је намеравала да остави мајку. Али ти грехови имају својих препона и она их није могла савладати. Најзад сви смо подложни греховима — то нам је остављено још у Адамовом тестаменту. Али и греси треба да су такви, да их лако бар сами себи можемо опростити или да смо у стању лако их заборавити.

Мати Лепосавина умало није пресвисла од туге и бриге, од страха и очајања кад је на крају приметила да се од грешке створио грех, који ће у црно завити цео дом њен. Било је већ доцкан кад је увидела несрећна мати како ће, ако све изиђе на видело и ако се обелодани, укаљати она част и образ породице, како ће жиг срама притиснути седу главу несрећне мајке. Срећа је што несрећа никад не долази потпуна, што кад замрачи душу, увек остави по један отвор, куда се води изласку и спасењу. Хтела не хтела, јер друга изласка није

било, нити је могло бити, мати мораде затворити своју кћер међу четири зида, док не прође несрећа. Изненада, а то је било потребно, разболи се Лепосава од запаљења плућа.

Лекар је савесно лечио своју болесницу, а другарице су јој по који пут долазиле да јој време прекрате и да је мало разговоре и забаве. Мати — само је једина мати у стању да за своје дете све учини — мати је тако вешто умела сачувати све, да заиста тајна оста тајна, оста непроказана. Шта више и сам послужитељ, који је у кући толико година, није ништа сумњао у болест младе госпођице.

Најпосле приближио се тренутак, када је и та комедија морала једном да се сврши. Мати је са дивљом преданошћу и гушећи се у сузама сачекала тешки, судбоносни час, од кога је она стрепила и коме се непрестано надала. Онај, кога су и мати и кћи очекивали са страхом и трепетом дошао је; дошао је душманин куће који ће све изиграти, све посрамити. Пошто-пото он се мора уклонити: достојанство породице у неописаној је опасности. Нека само једна реч пређе преко домаћег прага на сокак, у свет — све је изгубљено. Овај невини божји створ, који је незван угледао сјај сунца и божјега дана може ову иначе до сад познату породицу да рине у понор подсмеха и презирања, да све упропасти.

Где је срце материно? Где је овде материнска љубав? Не, не. Овде није место за размишљање кад је опасност тако језива и грозна. Ко има кад да помисли о томе: да ли овај божји дар има права да удише ваздух и да гледа плаво небо? Један тренутак страсти довео је до греха, један тренутак милосрђа може подронити темељ дому, који се држи једино тековином доброга гласа и имена из раније. Зло је што је он ту; још је већи јад што он не може, не сме, што по материном веровању он не може, не треба да буде ту.

Неописани, самртнички страх који је обузео матер Лепосавину није јој ни тренутка дао да премисли о излазу из ове несреће: код ње се у мозак угнездила једна ужасна мисао од које се срж у костима леди. И куд се окренула, ма шта предузела та је мисао непрестано гура, вуче, притискује. Није то ни јадни створ, ни грешно чељаде; није то ни подобје божије ни невинашце, — не; то је авет, то је зли дух који прети да раскине све материне илузије о срећи.

А кад осетите суђени час да прихвате и приме на своје руке божје знамење, мати Лепосавина, завитлана страховном и очајном мишљу, кидана злослутим страхом, ко животиња, ко рањена звер у бесу кидисава невином јагњешцету да му укради зрак сјајнога дана и сунца, да му отме оно што му Бог и природа поклањају.

— Не, није то Бог послао.

И крвави призори страшне трагедије једнога невиног живота, који је тек почео дисати уз рождествену несму заврши се чудним, тајанственим, гнусним погребом без суза, без свештеника, без Бога.

Мрачна ноћ је скрила ужаену тајну када је једно божје створење угледало, видело живота па одмах угасло и потонуло у таму вечитога заборава.

Нестало је авети онога часа кад се и појавила; престрављена мати тек се онда смирила кад је се срушила после свега на постољу своју. Нема ни плача детиња, ни осмеха, само из угла собе чује се дисање и грозничаво јецање болесниково.

Још се Лепосава није добро ни опоравила од тешке болести, а мати њена паде у ужасан занос и грозницу... а после непуна два месеца све покри прашина заборава.

Али по кад и кад у тамној ноћи засија, блесне из таме по неки зрачак из чудне даљине: то су очи несрећнога невинашцета што се тако анђeosки смешкају на матер и стару мајку своју... гле, то је пуначко румено лице његово — грчи се и стеже а очи исколачене; то је лепа главица детиња што под грчевитим прстима што се стежу добија модру, црну боју... сене, блесне кроз тако то лепо, анђeosко лице, осмехне се и нестане га у даљини.

II.

Полако се таложу ноћ над престоницом. И леже дан. У благом санку одмарају се уморне руке оних који дневног одмора немају.

Не почивају они који и ноћу тешке мучне работе морају пословати — само хлебом да се заране. Не почивају ни они који сна немају.

У кући матере Лепосавине (већ неколико година како је Лепосава удата за једнога трговца у унутрашњости) раденици чисте кућу. Раденици спокојно раде свој посао, разговарају се и задиркују. Од једном из дубине зачу се гласни узвик:

— Ђеро! о Ђеро! Јевреме!

Један се глас одазва.

— Шта ћеш?

— Брже овамо!

— Који ти је ђаво?

— Море, одите, хеј, брже!

Раденици потрчаше другу свом. Овај стоји запањен, на-слоњен руком о зид, посматра их све чудноватим погледом, а на устима као да му изумиру узвици грдње и жестоке псовке.

— Шта је море, што се дереш толико? питају другови.

Он показа руком и очима на ниже.

— Ене!

— Шта?

— Дете!

— Дете!? узвикнуше сва четворица у глас... дете? А од-куд дете и где?

Он поново показа руком.

— Заиста!

— Их, их, људи да чудне бруке, да чудна покора... ужасно!

— Човек је најгаднија животиња на свету!

Неко опет запита.

— Је ли мртво?

— Мртво, кад себе! Већ се и распало!

Један од другова поче гадно да псује колико га грло до-носи и да прети.

— То треба одмах пријавити.

Други опет очас се расприча како је пре неколико го-дина слушао од старијега друга сличну причу о оваком јед-ном догађају који се десио у једној господској престоничкој породици и како су после тога сви момци добили жесток бак-ниш само даље да се не рашчује и — и тако је, прича тај, ствар са свим легла.

— Па шта ћемо сад да радимо?

После журбе и саветовања несрећна Лепосавина мати изиђе из одаје своје.

Тада је и овде, као и у оној причи „ствар легла.“

Престоница почива још у јутарњој магличастој полутами. Још није почело свитати, али тамо, на далеком истоку по-ступно бива све блеђе и видније.

Облаци се наталожили по ивицама мрачнога хоризонта, а горе у безграничном пространству трепери једва приметно последња заостала звезда.

При дну вароши, близу Дунава, у једној ниској и малој каваници засело је неколико прљавих сиромашних раденика и пијучкајући врућу ракију из великих винских чаша, певају, управо деру се певајући некакву винску песму којој се не може смисао никако да разабере. Кроз сиви дим и врло слабу светлост једне прљаве лампе што чкиљи на средини сниске собе једва се могу видети сува, јадна, испивена лица њихова. Веселе се и чекају дан да забели, када ће ићи кућама својим да спавају, јер су уморни од посла — радили су целе ноћи.

Престоница се полако буди из ноћне таме и тишине; улице престоничке још нису оживеле, али се по њима изретка мичу поједини рани досленици, а кад гране сунце све ће захватити бујица живота и метежа. По која птица зашупти крилима у мирном ваздуху а широки Дунав непрестано тајанствено шуморећи заплускује ситним таласима равне и широке обале своје...

Исток све више румени а зрака сунчана прокрада се кроз беле облаке да поздрави дан и озари свет. Из даљине са град-ских бедема тврдога града чује се звонки звук војничке трубе. Та труба подиже и буди заспали живот... тај звонки трубни глас је једина погребна песма невиних жртве, коју су мутни таласи Дунава за увек у своја недра сахранили...

Јена 1888.

М. П.

ЗЛОЧИН И КАЗНА *)

РОМАН Ф. М. ДОСТОЈЕВСКОГА

С РУСКОГ ЈЕФТА УГРИЧИЋ

5

Пређоше преко авлије и попеше се на четврти спрат. Што су се више пењали, све је било мрачније. Било је скоро једнаест часова, и ма да у то време у Петрограду управо и нема праве ноћи, ипак је горе на степеницама било веома мрачно.

На крају степеница, сасвим горе, била су отворена мала чађава врата. Догорела свећица осветљавала је веома бедну собу, дугачку десет корачаји, која се с поља могла сва прегледати. По соби је било све у нереду и разбацано, нарочито разни дечији дровци. Испред задњег угла био је обешен и разасрт некакав продерани чаршав, иза којег је, по свој прилици, стојала постеља. У целој соби биле су свега две столице и један, мушемом превучен, отрцан диван, пред којим је стојао стари кухински сто од боровине, необојадисан и ничим незастрт. На крају стола жмирало је у гвозденом светњаку догорело парче лојане свеће. Изгледало је, да је Мармеладов имао засебну собу, а не само какав угао, али да се кроз његову собу пролазило. Врата, кроз која се улазило у остале просторије или, боље рећи, кавезе, на које се делио стап Амалије Липевензен, била су отшкринута. Тамо се чула вика и дрека. Смејали се. Чинило се, као да су играли карата и пили чај. По који пут излетиле и чисто неслане речи.

Раскољњиков је одмах познао Катарину Ивановну. Беше то ужасно мршава жена, танка, повисока и лепо скројена; имала је још лепу смеђу косу и, образе, одиста са црвеним пегима. Одала је горе доле по својој малој соби, притиснувши руке на груди, са сасушеним усницама и неједнако, испрекидано дишући. Очи су јој се сијале као у грозници, а поглед јој беше општар и непомичан. И болан је утисак чинило ово јектичаво и узбуђено лице при последњем светљењу догорела жишка, чији су слаби зраци трептили по њезину лицу. Раскољњикову је она изгледала, као да јој је тридесет година, и одиста није била прилика Мармеладову... Она их није ни чула ни приметила; изгледало је, као да је била у неком заносу, па није ни слушала ни гледала. У соби је било загушљиво, али прозор није отворила; са степеница је долазио смрад, али су врата према степеницама стојала ипак отворена; из унутрашњих одељења улазили су кроз отшкринута врата облаци дуванскога дима, она је кашљала, али врата није затворила. Најмлађа девојчица, око шест година, спавала је на поду, као седећи, згрчивши се и наслонивши главу на диван. Мушкарац, годину дана старији од ње, сав је у углу дрхтао и плакао. Мора бити, да су га баш тога часа избиле. Старија девојчица, око девет година, висока и танка као шиљика, у старој и сасвим поцепаној кошуљи, и са огрнутим на гола плећа старим вуненим огртачићем, који јој је, по свој прилици, шивен још пре две године, јер сада не допираше ни до колена, стајала је у куту поред малог брата, обгрливши његов врат својом дугом сувоњавом руком. Она га је, канда, утишавала, нешто му шаптала, на све могуће начине га уздржавала, да не би како год опет зајецао, а у исто време је са страхом пратила матер својим великим, великим црним очима, које су изгледале још веће на њеном измршавелом и усплахиреном лицу.

Мармеладов, и не улазећи у собу, клече на самим вратима, а Раскољњикова гурну напред. Видевши жена пред собом непознатог човека, застаде расејана пред њим, као чудећи се откуд он овде? Свакојачко је држала, да је он пошао у друга одељења, јер се кроз њихову собу пролазило. Мислећи зар тако, и не погледав га више, пође да затвори спољна врата, и на једаред цикну, видевши свога мужа, како на прагу клечи.

*) У прошлом броју а у овом роману, поткрале су се, и поред најбоље пажње, штампарске погрешке, од којих неке и смисао кваре. Тако на страни 69., други стубац, 36 ред одозго стоји: твоју личну одговорност, а треба: своју личну итд. У истом ступцу 15 ред одоздо, стоји: плаветни, уместо: илатнени. На стр. 70, први стубац, 18 ред одоздо, с краја, стоји: што је имала, а треба: све што је имала. У истом ступцу, 17 ред одоздо, стоји: део..., уместо: сам сам видео...

Има још ситнијих погрешака, али оне су махом у знацима за интерпункцију и појединим писменима и не кваре много смисао, па ће читатељи бити тако добри, да их сами исправе.

— А! узвикну гневно, — вратио си се?! Лопове! Измете!... А где су новци? Покажи одмах шта имаш у џепу! Па и хаљине су друге!... Где су твоје хаљине? Где су новци? Говори, одмах говори!...

И отпоче претрес. Мармеладов одмах, са свим покорно и послушно као дете, рашири руке на обе стране, да би тиме олакшао својој жени претресање. У џепу не беше ни пребијене паре.

— Па где ти је новац? викаше она. — О Боже, зар је све попио! Било је у сандуку још дванаест рубаља... и на мах, онако у љутини, дохвати га за косу и потегне по соби. Да би јој Мармеладов олакшао и тај посао, послушно је на коленима трчао за њом.

— То ми је наслада! Баш ме ништа не боли, шта више, чини ми до-бро, дра-ги мо-о-ој го-спо-ди-не, викаше он, вучен за косу, и, шта више, лупнувши једном челом о под. Дете, које спаваше на патосу, пробуди се и заплака. Мушкарче из угла не могаше више да издржи, но дршћући завриска и побеже сестри тако уплашено, као да га нешто снађе. И најстарија кћи дрхташе као прут.

— Попио! Све, све је попио! викаше сирота жена у очајању, — па ни хаљине му нису исте. А ови су овде гладни... они гладују! И, кршећи руке, показиваше на џепу. О, да грозна, да несрећна живота! А вас,... и вас дакле није стид, викну на један пут Раскољникову, — из крчме, доћи овамо?! Јеси ли с њиме пио? И ти си с њим пио! — Напоље!

Младић благовремено стругну, не проговоривши ни речце. Сем тога се поотвараху готова сва околна врата, и из разних одељења се појавише радознала лица. Безобразне главе с цигаретама и лулама провиривале су, смејући се. Разне су се фигуре у плафрочима, неке потпуно разузурене, неке опет с картама у руди, кикотале до миле воље. Нарочито су се смејали Мармеладову, кад га је жена вукла за косу, а он, пузећи, викао, како му је то слатко. Толико се ослободише, да почеше чак и у собу улазити; док се најзад не зачу неко сиктање: то беше Амалија Липевекзел, која се гураше кроз гомилу, да на свој начин поврати ред, и да по стоти пут припрети овој сиротој жени наредбом, да се сутра одмах исели из стана. Раскољников, одлазећи, бркну руком у џеп, па, наставши нешто мало џитнине, што му беше остало од размењене рубље, извади све и неприметно метну на прозор. Силазећи низ степенице беше се већ предомислио, и хтеде се вратити.

„Пи! какву сам глупост ја опет сад учинио! помисли он. Лако је њима, они имају Соњу, а мени и самом треба.“ Али кад је видио, да је већ немогуће узети га натраг, а сем тога и иначе га не би узео, ману руком и пође у свој стан. „Па Соњи треба и помаде,“ продужи он идући улицом, и подружливо се насмехну; „ова чистоћа кошта новаца! Хм! Можда Соњи овога дана не ће ићи баш најбоље; њој је то сигурно као ловцу дивљач... као онима, што копају злато... тхе... а можда су сутра могли провести баш и без мог новца. Ај, Соњо, Соњо! Они су, дакле, умели да ископају бунар! Да прпе воду! И, ето, они се њиме користе! Па навикли се. Поплакали су мало, па се и навикли. На све се подлац од човека навикне.

И он се замисли.

— Е, али ако сам слагао, повика он на једанпут нехотице, — ако човек у ствари није подлац, човек у опште, цео род, тако рећи, цело човечанство, то ће онда значити, да је све друго — предрасуда, којом се плашимо, и да нема никаквих граница, а тако ће, кан'да, нешто и бити!...

III.

Сутрадан се пробудио веома доцкан, после рђавог сна, који га није окрепио. Разбудио се зловољан, раздражен, пакостан, и са одвратношћу погледа на своју собицу. То беше мала ћелија, једва шест корачаји дугачка и изгледаше веома јадно са својим жутиим, пуним прашине, одлепљеним тапетима. Била је тако ниска, да се мало већи човек морао бојати, да не удари главом о таваницу. Намештај је потпуно одговарао соби: беху ту три старе столице, обојен сто у углу на коме је било неколико свезака и књига; већ и само по томе, како су биле покривене прашином, било је јасно, да их се човечија рука није скоро дотакла; и најзад незграпни велики отрцани диван, који је заузимао скоро цео зид и половину собе. То беше постеља Раскољникову. Често је он на њему спавао она-

кав какав је, не свлачећи се, без простирке, покривајући се својим старим ђачким шињелом. Испод главе је имао једно мало јастуче, под које је, да би му било угодније, метао још и све своје рубље, и чисто и прљаво. Пред диваном је стојао мали сто.

Тешко би било горе се напустити и забаталити; али је Раскољникову то било, шта више пријатно, у његовом садашњем душевном стању. Он се потпуно повукао од свакога, као што се повлачи корњача у своју љуску; за то га је љутило чак и лице његове служавке, која га је требала послуживати, и која је покатакд завирила у његову собу. Тако то обично бива код усамљених, који се сасвим удубе у ма какву мисао. Већ је две недеље како је газдарица престала да га храни, а он још до овога часа ни помислио није да сиђе и да се с њоме објасни, ма да је седео без ручка. Настасја, куварница и једина служавка газдаричина, била је у неколико задовољна с тим његовим немаром, и сасвим је престала да му чисти и распрема собу, тек ако би у недељу дана једанпут, случајно, узела метлу у руке. Она га је сад и разбудила.

— Устај, докле ћеш спавати! викну му она, — десети је сахат. Донела сам ти чај; хоћеш ли га пити? Јамачно си изгладнео!

Он отвори очи, уздрхта и познаде Настасју.

— Је ли то газдарица послала чаја? упита, дижући се на дивану полако и болно.

— Каква газдарица!

Она метну пред њега свој рођени напукнути чајник, са по други пут наливеним чајем, и остави му два пожутела грумена шећера.

— Чекај, Настасјо, узми, молим те, рече он, баратајући по џеповима, (а спавао је обучен), и извадивши нешто ситнине: иди и купи ми земичака. Узми за то и кобасица, од оних језитинијих.

— Земичку ћу ти донети одмах, а би ли ти место кобасица мало чорбе од кеља? Добра чорба јучерања. Задржала сам је још јуче за тебе, али ти си дошао доцкан. Чорба је добра!

Кад му је донела чорбу, и он почео да једе, седе Настасја на диван поред њега и отпоче разговор. Она беше са села па је била веома говорљива.

— Параскева Павловна хоће да те тужи полицији, рече она. Он се јако намршти.

— Полиција? А за што то?

— Па не плаћаш кирију, а не ћеш ни да се селиш. Ето за што.

— До беса, само би ми још то требало, шапуташе шкрипећи зубима; — не, то ми је сад врло незгодно... Доћи ћу данас к њој, да се разговоримо, додаде са свим гласно: — Ђурка једна.

— Да је ђурка, ђурка је, као и ја што сам... али ти си ми ко бајаги био неки мудрац, лежиш само као каква врећа, па нигде ништа од тебе. Пре си, кажеш, ишао и децу учио, а што сада ништа не радиш?

— Радим ја... рече Раскољников сурово и као од беде.

— А шта то?

— Па... некакав посао...

— Какав посао?

— Мислим, одговори озбиљно Раскољников после кратког ћутања.

Настасја да прене од смеја. Она је била од оних, што се лако засмеју, а кад се засмеје, она се зацени, превијајући се и тресући целим телом, дотле, док јој и самој не постане несносно.

— Па јеси ли намислио много новаца? једва је могла, на послетку, изговорити.

— А зар могу да учим децу босоног?... У осталом, плујем ја на то.

— Али не плуј на лебац свој!

— Дечији часови!... Они се исплаћују ситним новцем. А каква је корист од копејке? настави тако, као да је одговарао својим сопственим мислима.

— Е, а ти би хтео да се на једанпут обогатиш?

Он је погледа зачуђено.

— Јесте, да се обогатим, одговори одлучно по кратком ћутању.

— Та лакше, лакше, иначе ћеш ме уплашити! Хоћу ли ти по земичку или не?

— Како ти је драго!

— Ах, у мало не заборавих! Јуче је дошло за тебе једно писмо, кад ниси био код куће.

— Писмо? За мене!... Од кога?

— Од кога, не знам. Дала сам писмоноши своје три копејке. Мислиш ли ми то вратити?

— Та донеси овамо, за Бога, донеси! викну сав узбуђен Раскољников, — О Боже!

За тренутак стиже писмо. Као што је и слутио писмо беше од матере, из Р-ске губерније. Кад га је примио, сав побледи. Одавно већ није добио писма; али сад му још и нешто друго на једанпут стеже срце.

— Иди молим те, Настасја; ево твоје три копејке... само иди, иди брзо, ако Бога знаш!

Писмо се тресло у његовим рукама; он није хтео да га распечати пред Настасјом: хтео је да остане с тим писмом *на само*. Кад је Настасја изишла, он га принесе брзо уснама и пољуби га; за тим је дуго и дуго посматрао рукопис адресе, управо је поглед на овај, њему тако познати, драги, нежни, коси рукопис његове мајке, која га је некад учила да чита и пише. Нешто је одуговлачио; он се чак и нечега бојао. Најзад га отвори: писмо је било повелико, дебело, тешко два лота; два велика табака за писма беху пуна ситно исписаним словима.

(Наставиће се)

ДОБАР ЋАР

ПО ЕНГЛЕСКОМ.

Трајање службе госп. Паркера, шефа полиције, приближаваше се своје крају. За све време његове службе ниједном му није пошло за руком да ухвати кога зликовца, ма да је било извршено много злочинстава. Према томе, овај добри човек имађаше мало изгледа да буде поново изабран.

Г. Паркер сеђаше дакле занесен тужним мислима у својој канцеларији. Неко закуца. На његово „напред“ указа се на вратима човек висока раста са изношеним шеширом у руци. Одело му беше врло бедно, а и његово необријано лице не чињаше баш пријатан утисак.

Имам ли част да пред собом видим шефа полиције, — поче странац умилним тоном.

— Јест, ја сам. Шта желите?

— Зовем се Павле Траси, директор сам једне позоришне труппе, која је се због финансијских недаћа растурила у овој вароши. К вама долазим, поштовани господине, да вам саопштим крађу мога новчаника, у коме је било 31 фунта, 4 шилинга и 7 пена. Шта мислите предузети у овој ствари?

— Разуме се, чинићу све могуће да крадљивца ухватим и новац вам вратим.

— Али то вам може не испасти за руком?

— На сваки начин.

— Кажите ми сасвим насигурно, да ли не можете успети у овој ствари, — одговори Траси — у ком случају не би ништа могло бити од нашег поновног избора, јер ћу свакојако јавно објавити моју штету. А сад вас молим лепо да ми кажете колико вам доноси ова служба?

— Плата ми је 450 фуната годишње.

— А колики би вам био доходак кад не би више имали службу?

— Највише три фунте недељно.

— Лепо, 156 фуната годишње. Служба вам доноси око 300 фуната више. Ја ћу вам осигурати службу ако ми набавите мојих 31 фунту, 4 шилинга и 7 пена.

— Шта ви то кажете, — узвикну госп. Паркер зачуђено. Како ви то хоћете да удесите. Тешко ћете успети да саставите потребан број гласова.

— Саслушајте ме. Нема сумње да ви умете да цените велику важност рекламе.

— Дабогме.

— Изврсно. Сутра пре подне бићу слободан да дођем с два репортера у вашу канцеларију. Ја сам господи причао о мојој штети, и они су већ спремили једну ноту о догађају, која је наперена мало противу вас. Ви ћете, г. Паркере,

бити добри и позваћете репортере да седну. Кад је то урађено, морате прићи вашој каси и из ње извадити један стари новчаник, обвијен с врпцом од каучука. При томе ћете ме запитати, да ли је то новчаник, који ми је нестао. Ја ћу потврдити, на што ћете ме ви позвати да новац пребројим. А ја ћу наћи да не фали ни један пен. Јест, г. Паркере, ствар ће изаћи као једна глава из каквога француског криминалног романа. Новинарски извештачи биће изван себе од радости, а новине неће престати да вам певају славопојке. Народ ће променити своју намеру и ви ћете бити опет горе. Јесте ли с овим сасгласни?

— Јесам, али се бојим да вам нећу моћи наћи ваш новац.

— Смешно! Зар ви не можете одвојити од ваших новаца 31 фунту, 4 шилинга и 7 пена?

— То могу, али мишљах...

— Па, боље не мислите ни о чем. Ваљда неће бити тако тешко набавити код кога старетинара какав изношени новчаник и — —

— Ви мислите, дакле, да ја треба само да се чиним као да сам ухватио крадљивца?

— Браво, ви ми се све више допадате.

— И морам тако радити, као да ваш новац имам у мојој каси, где сам га оставио док га вама не предам?

— Тако је.

— Е па добро, радићу тако.

— Велика вам хвала. Дакле сутра у 11 час. пре подне бићу опет овде. С Богом!

* * *

— Добро јутро, г. Траси!

— Добар дан, господе! Молим вас, седите.

Г. Траси и оба његова пратиоца, репортера, седоше достојанствено.

Сад шеф полиције затражи од Траси-а да му опише украђени новчаник.

— То је био стар, изношен кожни новчаник, обвијен врпцом од каучука.

— А колико је било новца у њему?

— 31 фунта, 4 шилинга и 7 пена.

Г. Паркер приђе својој каси и из исте извади један стари кожни новчаник.

— Је ли ово ваш новчаник? — упита он.

— Јест, јест, то је, — одговори брзо бивши позоришни директор.

— Е сад молим вас да видите, да ли је сав новац у њему. Траси изручи новац на сто и поче га журно бројити. Ни пара није недостајала.

— Захваљујем вам, господине! Вароши се може честитати што има тако ваљаног старешину полиције! — рече госп. Траси ватрено.

— Сензациони случај — ми ћемо исцрпно о свему објавити — ваше ће име, г. Паркере, бити на свима устима. Нема никакве сумње, ваш је избор осигуран, — увераваху репортери.

* * *

Идућег су дана заиста сви говорили о г. Паркеру. Али су му се смејали из свег срца, јер новине-беху донеле овакву вест:

— Добили смо следеће писмо, које овде од речи до речи доносимо:

»Драги г. Паркере!

Баш сте ваљано насели. Као што ја нисам никакав новчаник изгубио, тако и она два моја пријатеља нису имали с новинама никаква друга посла, до да им јаве о неким маленкостима. Новац сте сада изгубили, а свакојако ћете скоро и своје место!

Поздравља вас

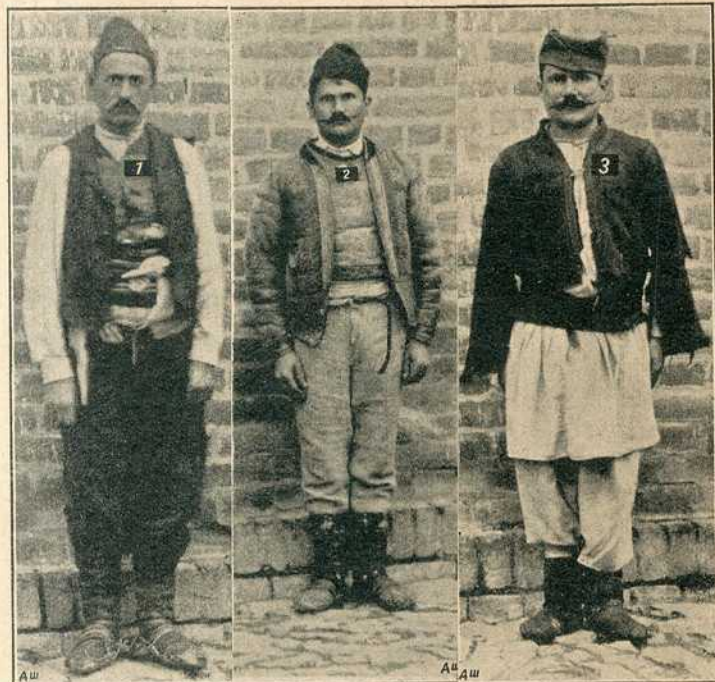
Траси.«

Г. Паркер заиста не буде поново изабран.

Прев. Жив. А. Л.

ИЗ АЛБУМА НАЧЕЛСТВА ОКР. ПОЖАРЕВАЧКОГ *)

Живота Ивановић (бр. 1) из Бара, среза и окр. пожаревачког и његов син Милош (бр. 2), пресудом пожаревачког првостепеног суда од септембра пр. год. Бр. 27973., осуђени

су са по 20 година робије у тешком окову за саучешће у убиству извршеном над Стеваном Марковићем из Брадараца. **Јован Милошевић** (бр. 3) из Сиракова ср. рамског окр. пожаревачког, за извршено убиство над Јованом Петковићем, бив. ковачем из истог места, осуђен је на 20 година робије у тешком окову, пресудом истог суда од 20 новембра 1898 год. под Бр. 36642. Има му 30 год.

(Наставиће се).

ПОТ Е Р А.

Сара, жена **Милована Миловановића** из села **Ракитова**, решењем начелника среза беличког стављена је под кривичну истрагу и у притвор због више превара. Сара је сада у бегству, па за то поменути срески начелник актом Бр. 2133. моли све полициске власти, да је потраже и у случају проналаска стражарно спроведу. Она се може спровести и Управи града Београда с позивом на Бр. 5442

Максим Селашки, калфа обућарски, извршио је крађу своје газди Миливоју Суботићу, обућару овд., па негде побеглао. Максим је родом из Мокрина у Аустро-Угарској, има му 16 год., омален, дежмекаст, у опште црномањаст, без браде и бркова; кад говори заноси бакастим дијалектом; од одела има црни сако капут а такве и панталоне, на глави црни мекани шешир, на ногама ципеле. Пронађеног треба спровести Управи града Београда с позивом на Бр. 5618.

Артина Ђурића, Јерменина, бив. тузача и продавца кафе у Пожаревцу, тражи начелство округа пожаревачког актом Бр. 2137. Артина има 33 године, средњег је стаса, црномањаст је у опште. Пронађеног треба стражарно спровести поменутом начелству, или Управи града Београда с позивом на Бр. 5441.

Добривоје Јосимовић, зидар из Тресонче у Македонији, решењем начелства округа подунавског од 30 октобра пр. год. Бр. 21032, стављен је под кривичну истрагу, но да се из слободне брани, за дело, из § 158 кривич. зак. Ово је дело сад потпуно ислеђено и Добривоје имао би се спровести суду, али

*) Заузимањем окр. начелника г. Косте Јездића, — коме нека је с наше стране хвала, начелство окр. пожаревачког предузело је сликање зликоваца и осталих криваца из свог округа. Како начелство од сваке слике по један примерак шаље уредништву „Полициског Гласника,“ ми ћемо, све оне, које су за изношење, доносити у листу под горњим насловом. И, прву партију тих слика од 14 примерака, што нам је начелство у тој цели послало, ево отпочињемо доносити.

он је пре месец дана отишао из Гроцке негде у унутрашњост Србије. Добривоје има 20 година; средњег је раста, коже беле са плавом косом, висок 1.50 м.; говори српски заносећи јужним дијалектом. Начелство округа подунавског актом од 4 ов. м. моли све полициске власти да га потраже и нађеног њему стражарно с позивом спроведу на Бр. 2561.

Миливој Степанов, бивши благајник ратарске задруге у Тителу, проневерио је 7500 форината задругиног новца и побеглао. Миливој је средњег раста, сувоњав је, има црне очи и црну, проседу косу, браду брија, предњи су му зуби кварни, по некад носи цвикер. Држи се, да је Миливој прешао у Србију, где и фамилије има, па с тога овдашњи аустро-угарски консулат актом Бр. 3299 моли све полициске власти, да Миливоја пронађу и у случају проналаска притворе. Пронађеног Миливоја треба спровести Управи града Београда с позивом на Бр. 5516.

Т Р А Ж И С Е.

Из једне одличне фамилије у једној белгијској вароши нестала је 11 марта тек. год. (по новом) девојка, коју представља ова слика. Сумња се да она није за Исток намамљена. На молбу шефа полицije дотичне белгијске вароши који нам је ову слику са описом послао, не износимо име ни девојке ни њених родитеља, јер се од стране породице тражи дискреција. Она је плавуша; косе, обрва и очију плавих; има јој 19 година; говори француски и немачки; глас јој је танак и пријатан; у опште нежна појава. Свира изврсно на гласовиру, цитри и виолини.

Ко ма шта буде о њој сазнао или је видео па по овој слици познао, моли се да јави уредништву „Полиц. Гласника“ или кривичном одељењу Управе града Београда где ће сазнати и за новчану награду одређену од стране фамилије ове бегунице.

КЊИЖЕВНОСТ

„Тасин Дневник“ VII. свеска изашао је из штампе са овом врло занимљивом садржином: 1. Авет; 2. Где је срећа; 3. Разбојници; 4. На дежурству; 5. Јунак дечко; 6. Из даљине и 7. Застава. — Цена 0.80 дин.

Књиге се могу добити у администрацији „Полициског Гласника,“ и у дворској књижари г. Мите Стајића. Књижирама и продавцима уобичајени рабат 30% за готов новац.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Г. Ђ. Цветковићу писару начел. Прокупље. Примили смо 22 дин. и то: за Данчевића 12, а за Ст. Велића 10 (?) Наплатите и од осталих у року од 10 дана и пошљите уредништву јер је новац потребан.

Исправка. У 8. броју „Полиц. Гласника“ ове год. на стр. 64 под рубриком „Ухваћен“ изнето је да је Спасоја Поповића званог „Дуку од Медина“ ухватио у Ристовцу комесар г. Мих. Стојковић. То је погрешно, јер г. Стојковић није тада био тамо комесар, већ г. **Влад. Павловић** који је „Дуку“ ухватио и коме припада она похвала са наше стране. Молимо читаоце да ово исправе.

Уредништву је потребно једно лице за купљење претплата по Београду. За ово место треба ради гаранције положити кауцију од 200 динара.